

Ki mehet a hegyre? Ki marad a völgyben?

✍ Pálfi Zoltán, makó-belvárosi plébános | 📅 2021. február 28., nagyböjt 2. vasárnapja

† EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből | Mk 9,2-10

Abban az időben: Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, és egyedül velük fölment egy magas hegyre. Ott elváltozott előttük. Ruhája olyan ragyogó fehér lett, hogy a földön semmiféle kelmefestő nem képes így a ruhát kifehéríteni. Egyszerre megjelent nekik Illés és Mózes, és beszélgettek Jézussal.

Péter ekkor ezt mondta Jézusnak: „Mester! Olyan jó nekünk itt lennünk! Készítsünk három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet!” Nem is tudta, mit mond, annyira meg voltak ijedve.

Ekkor felhő árnyékolta be őket, és a felhőből szózat hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok!” Mire körülnéztek, már senkit sem láttak, csak Jézust egymagát.

A hegyről lejövet megparancsolta nekik, hogy ne mondják el senkinek, amit láttak, amíg az Emberfia fel nem támad a holtak közül. A parancsot megtartották, de maguk között megvitatták, hogy mit jelenthet az, hogy feltámad a holtak közül.

A minap a kezembe akadt egy színes magazin, melyben Norvégiáról olvastam. Az ország, de talán egész Európa egyik leglátogatottabb természeti kincse az egyik fjord fölé benyúló, 604 m magas szikla. A 25×25 m széles gránitteraszt évente kétszázezer turista látogatja meg. A lélegzetelállító látványért a bátraknak 4 km-es meredek kaptatót kell megmászniuk. A leírás és a képek szerint az élmény és a kilátás önmagáért beszél.

Kedves Testvérek! Van egy zsoltár a Bibliában, amely már több száz évvel Krisztus előtt arra utal, hogy a hegy, azaz Isten jelenléte, a Vele való élő és személyes kapcsolat nem mindenkié. „Ki mehet föl az Úr hegyére? Ki állhat meg az ő szent helyén?” (Zsolt 24,3). Miért csak a tiszták és ártatlanok? Miért csak a kiválasztottak? Újra és újra furcsa, érthetetlen, megmagyarázhatatlan számomra, hogy Jézus miért „kivételez” három tanítvánnyal? Miért mehet Péter, Jakab és János oda, ahová a többiek nem? Hát az Úr hegye nem mindenkié? Vajon a többi 9 mit gondolt, amikor magukra maradtak?

Nagyböjt 1. és 2. vasárnapja mintha ellenpólust alkotna egymással. A múlt héten a pusztá, a sátán és a kísértések, ma pedig a hegyen fénylő Krisztus áll a középpontban, ahol a három apostol lélegzete is eláll. Mintha a 9 másikkal mi ott maradtunk volna a kietlen pusztában, s irigykedve tekintenénk a kiválasztott egyesekre, akik a Mesterrel tarthattak...

Ennek kapcsán kicsit az az érzésem, mintha saját magunkat állandóan a pusztába helyeznénk. Mintha a lehetőségét is elvennénk annak, hogy fölmenjünk az Úr hegyére. S ebben bizony az egy-

ház is hibás, hiszen a nagyböjtöt sokáig egyoldalúan a bűn elleni küzdelem harcterévé tette. Valljuk be őszintén: nagyböjt sokaknak még mindig lelki hadgyakorlat. Vallásos vállveregetés. „Végre itt az idő, amikor megmutathatom magamnak, milyen erős vagyok. Le tudok mondani a húsról, az italról, a csokiról, egy kicsit még a facebook-ozásról is. Megmutatom, hogy ÉN erre is képes vagyok!”

Alexander Schmemmann, orosz ortodox teológus 1980 nagyböjtjében hasonló gondolatot jegyzett föl naplójába: „Mivel az emberiség elutasította és elvesztette Istent, minden egyes ember teljesen csak önmagával foglalkozik: szó szerint megszállottjaik maguknak. Mivel azonban képtelenség, hogy az ember csakis önmagában és a saját erejéből éljen, hiszen így az élet képtelenül visszatorzulna (elvégre csak másokkal és mások által lehet élni), mindenkinek állandóan ki kell ötlennie valamilyen veszélyt, amely állítólag fenyegeti; a másik mindig ellenség, az egész élet pedig egyetlen harc.” Negyven éve írta, mégis milyen aktuális!

Saját kicsinyes problémáink és láthatatlan ellenségeink helyett mikor és hol beszélünk inkább arról, hogy Isten mindenkit meghív a vele való közösségre? Arra, hogy a szent hegyen mindannyian az Ő fényében részesedhetünk. Ahelyett, hogy állandóan önmagunkkal foglalkoznánk, igazából e szent 40 napot éppen arra kellene fordítanunk, hogy Isten felé forduljunk. Ja, azt gondoljuk, csak a három apostolnak, papoknak vagy szerzeteseknek van fenntartva a szent hegy, a szent idő, a szent jelenlét? Hogy mi annyira a bűnös világ mocsarában élünk, hogy esélyünk sincs eljutni arra a sziklára,

ahol Isten ragyogó fényességét átérezhetjük? Hogy nekünk csak a völgyben, a pusztában van helyünk, ahol folyamatosan küzdünk a vadállatokkal, lakjanak azok akár bennünk, akár körülöttünk? Azt gondoljuk, hogy esélyünk sincs megtalálni az ösvényt, mely a szent hegyre fölvezetne?

Ha ilyen és ehhez hasonló gondolatok járnak a fejünkben, akkor elfelejtjük, hogy Jézust a Szentlélek vitte ki a pusztába, s ott angyalok szolgáltak neki. Vagyis Isten a maga rejtőzködő, titokzatos és csöndes módján ott is JELEN volt. Mert ez az Isten, Jézus és a mi Istenünk ilyen. Egyszerre van otthon a pusztaságban és a szent hegyen. Egyszerre sivár, kopár és száraz, ugyanakkor üde, fénylő és éltető. Egyszerre hangtalan némaság, ugyanakkor egyértelmű, bátorító íge: „*Te vagy az én szeretett fiam...*”

Ha a mi Istenünk egyszerre feltárulkozó és rejtőzködő Isten, akkor nekünk a ma egyházában az egyik legfontosabb feladatunk, hogy a felhőbe burkolózó, elrejtőző, s csak néha-néha megszólaló Isten lábához kucorodjunk. Még akkor is, ha a völgyben a pusztában vagyunk a kilenc másik társaként. A szent 40 napban talán a legfontosabb – micsoda kihívás! –, hogy akár a magas sziklán, akár a völgyben, fordítsuk végre arcunkat a Nap felé! Kezdjünk el végre barátkozni a szent hegy csöndjével. Annak csöndjével, aki „*hangtalanul tevékenykedik lényünk legmélyén. Mert egyetlen olyan csend van, ami számít: annak jelenléte, aki nem azonos egyetlen dologgal sem, aki mindig jelen van, akkor is, ha mi már nem halljuk*” – mondja egy karthauzi szerzetes.

Vannak, akik úgy tartják, az Isten-fogyatkozás korában élünk. Szerintük „*Isten halott; egykor ugyan szólt hozzánk, de immár hallgat, már csak a holttestét tapintjuk*” (J. P. Sartre, in: M. Buber: Istenfogyatkozás 80.o.).

Azt hiszem, a mi hibánk is, az egyház évszázados vétke, hogy Istent eltárgyasítottuk. Hogy azt tanítottuk és hirdettük róla, hogy Ő egy pontosan körülhatárolható Másik, egy X, aki engem néz. Hogy a belé vetett hit számunkra túl bonyolult és érthetetlen nyelven megfogalmazott hitigazságokkal egyenlő. Hogy az ember pusztán olyan létező, akit erkölcsi parancsok betartására szűkítettünk. Aki csak a pusztában küszködik saját vadállataival. De milyen kevésbé hangsúlyoztuk, hogy ez az Isten a Felfoghatatlan! A megragadhatatlan! A felhőbe burkolózó! A megközelíthetetlen fényben rejtőző! Ugyanakkor AZ, AKI szól, aki él, aki-

nek jelenlétébe beleereszkedhetünk! Akihez oda-csendesülhetünk! AKI VAN!

Mintha elfelejtettük volna: Isten soha nem lehet a tárgyam. Ő nem lehet pusztán egy Másik. Nem lehet olyan a viszonyom vele, mint a kedvenc ruhadarabommal, melyet csak használok és használok. Nem pakolhatom fel a polcra, hogy csak akkor vegyem le, ha végképp szükségem van rá. Nem alacsonyíthatom egy norvégiai luxusutazás szintjére – bármily hívogató is egy-egy lélegzetelállító szikla. Az én törekeny, bukdácsoló, kísértésekkel teli ÉN-em úgy viszonyul hozzá, mint örök és személyes TE. ÉN - pusztám sivárságában, s TE - a szent hegy fényességében. Tudjuk jól: Hinni Isten létezésében nem ugyanaz, mint hinni Istenben. Ez utóbbi személyes kapcsolódást kíván.

Különböző lelkipásztori helyzetekben sokszor felmerült már bennem, bennünk az a kérdés, kértely, hogy csak rítusokat, szeánszokat ülünk, vagy valóban odafordulunk a személyes Te-hez? Hogy kereszténységünk mikor válik e bensőséges hitviszony vallásává? Hogy mikor fog rólam sugározni az a fény, amelyből az utcán bárki észreveszi, kinek a jelenlétét hordozom? Egy-egy szentáldozás után eszembe jut-e, hogy élő tabernákulum vagyok?

Testvérek! Mi kell a mai vallásos embereknek, hogy egy Istentől sok tekintetben megfosztott világban útnak induljanak egy új találkozás felé? A vakcina ereje? Akkor majd elindulunk? Honnan jön az a bátorság, hogy el kell veszítenünk hamis biztonságtudatunkat, Istenről alkotott hamis képünket, s fölkerekedni egy meredek kaptatón a valóságos, de ismeretlen Isten felé? Mibe tudunk kapaszkodni akkor, amikor Isten felhőbe burkolózik, sőt azt kéri tőlünk, hogy a számunkra legdrágábbat is áldozzuk föl (olvasmány)?

Ahelyett, hogy folyton önmagunkkal és láthatatlan ellenségeinkkel foglalkoznánk, a mai vasárnap tanuljuk meg ezt a fontos szót: jelenlét. Hétköznapijaim pusztái a kilenc másik tanítvány társaságában szent hegygé válhatnak, ha eleget teszek egyetlen feltételnek: magamat minden pillanatban, az utcán, a munkahelyen vagy otthon rendelkezésére bocsátom annak a személyes Jelenlétnek, akinek arcát nem láthatom, de felé fordulhatok, dönthetek, hogy Őt választom, s fenntartás nélkül rábízhatom magam. S ekkor veszem csak észre, hogy valójában feljutottam az Úr hegyére, s megállhattam az Ő szent helyén.